

Vajdasági Fejlesztési Alapítvány
Szabadka

Vállalkozói Tájékoztató

Szám: Május/1-2015

Fontos információk vállalkozók, iparosok, kft-k
és mezőgazdasági termelők részére

A SZOFTVER LEGALITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

A törvényes alap

A szerzői és hasonló jogokról szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlönye, 104/2009, 99/2011 és 119/2012) rendelkezései értelmében szerzői alkotásnak (műnek) számítanak a számítógépes (komputeres) programok és adatbázisok is, mégpedig bármely kifejezési formájukban.

A szoftver, számítógépes programként vagy programcsomagként a szerzői jog tulajdonosa szerzői alkotásának számít, és kizárólagos joga van joga integritásának védelmére, és térítési joggal rendelkezik alkotása gazdasági felhasználása esetén (a szerzői és hasonló jogokról szóló törvény 19-ik szakasza). A szerzői mű, illetve alkotás más személy részéről történő minden gazdasági (üzleti) felhasználása esetén térítés jár a szerzőnek, ami azt jelenti, hogy a számítógépes program, illetve a szoftver program használatának szabadalma (engedélye, licenciája) engedélyhez kötött; a szerzői mű alkotójának, illetve tulajdonosának, vagy a szabadalmi jog birtokosának engedélyéhez, így a licenciát, illetve a számítógépes programot vagy ki kell fizetni, vagy ingyenesen átengedni – a jogtulajdonos, illetve a gyártó szándékának függvényében.

A számítógépes program olyan feljegyzés (szerbül: zapis), amelynek rendeltetése bizonyos változások megvalósítása a számítógépen. Olyan programok ezek, amelyeket a hardverbe építenek be és végezetül valamilyen program kialakításához vezetnek azzal a föltétellel, hogy olyan természetűek (jellegűek), amelyek lehetővé teszik a számítógépes program kidolgozását.

Folytatás a 2. oldalon

A Vállalkozói Tájékoztató új számának tartalma:

A SZOFTVER LEGALITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

A törvényes alap
Az adóhatóság illetékessége
Az adóellenőrzési eljárás
A szerzői jogok korlátozása
Az adatbázis előállítójának joga
Büntetőrendelkezések a szerzői és hasonló jogok alapján
A bűncselekmények

⇒ 1. oldal

A MUNKAADÓ KÖTELESSÉGE VÉGZÉST HOZNI A FOGLALKOZTATOTT ÉVI SZABADSÁGÁNAK KIHASZNÁLÁSÁRÓL

A munkaadó köteles végzést hozni a foglalkoztatott évi szabadságának kihasználásáról, és nem csupán nyilvántartani az évi szabadság idején kihasznált napok számát

Példa: Az évi szabadságok kihasználásának terve

Példa: Végzés az évi szabadság kihasználásáról

⇒ 4. oldal

**Friss törvény-
módosítások és elő-
írások, melyek megkönnyítik
az Ön üzleti tevékenységét!**

Az adóhatóság illetékessége

A szellemi tulajdonjog hatékony védelme érdekében alkalmazandó külön meghatalmazásokról szóló törvényben (az SZK Hivatalos Közlönye, 46/2006 és 104/2009) úgy rendelkeznek, hogy a pénzügyminisztérium az adófelügyelőknél és az adórendőrségen, illetve a szoftverek legalitásának ellenőrzését végző részlegén keresztül illetékes annak megállapítására, hogy fennáll-e a szellemi tulajdonjog megsértésének, a számítógépes programokkal (szoftver) és adatbázisokkal kapcsolatos jogok sérelmének ténye.

Az adóellenőrzési eljárás

Az adóügyi felügyelők (adófelügyelők) hivatali kötelezettségükből eredően vagy a jogalany követelése alapján intézkednek és hozzák meg aktusaikat. Az ellenőrzési eljárást az adóügyi (adóbehajtási) eljárásról és adóügyi adminisztrációról szóló törvény (az SZK Hivatalos Közlönye, 80/2002, 84/2002, 23/2003, 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005, 62/2006, 63/2006, 61/2007, 20/2009, 72/2009, 53/2010, 101/2011, 2/2012, 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 és 105/2014) szabályozza.

Az ellenőrzés az ellenőrzés elvégzéséről szóló írásos megbízás átadásával kezdődik a jogi személy igazgatójának vagy a meghatalmazott személynek, a vállalkozónak vagy a meghatalmazott személynek, illetve a meghatalmazott személynek, vagy a hivatalból eljáró képviselőnek.

Az adófelügyelő ellenőrzi az adókötelezettre vonatkozó alapvető adatokat a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, utána pedig megállapítja a számítógép számát az előző évi leltári lista alapján, továbbá a számítógép számát az ellenőrzés napján és ellenőrzi a szoftver könyvelését, a 023-as könyvviteli számlát (kontó) – felszerelések és berendezések, a 103-ast – a fogyóeszköz leltárt és a vásárolt szoftver könyvelésének számláját (kontó): 014 – egyén, nem anyagi jellegű beruházások, 559 – egyéb nem anyagi természetű költségek (kiadások), 550 – nem termelői szolgáltatások költségei.

Az adófelügyelők elvégezhetik a számítógépek fizikai számlálását is.

Az adófelügyelő elvégzi az üzleti könyvek vezetésére szolgáló szoftver ellenőrzését abban a vonatkozásban, hogy azt vásárolták-e, vagy pedig illegálisan szerelték be. Az adófelügyelő minden számítógépen megállapítja a beszerelt (installált) szoftverek számát és fajtáját, mégpedig a szoftverek gyártója és fajtája függvényében.

Ellenőrzi például az installált operatív rendszer, az applikáció, a fejlesztő szerszámok szabályosságát, az installált szoftver szabályosságát a mennyiségi licenciáról szóló szerződésben rögzített licenc (szabadalom) beszerzésén keresztül, majd a szoftvert a szervert- és hozzáférési licenciák beszerzésén át, ellenőrzi az installált szoftver eredeti csomagolását, a CD médiákat, a tanúsítványokat (szerbül: sertifikati) összeveti és ellenőrzi a sorozatszámokat, az egyéb szoftverbeszerzési szabályokat, végezetül pedig ellenőrzi a szoftver megvásárlásáról szóló számlákat.

Amennyiben az adófelügyelő megállapítja a szoftver nem legális használatát, lehetővé teszi az adókötelezett számára, hogy az ellenőrzés ideje beszeresse a legális szoftvert, vagy pedig 15 napos határidőt (esetenként hosszabb időt) engedélyez erre, amennyiben nagyobb mennyiségű és nagy értékű szoftverek beszerzéséről van szó.

Amennyiben az adókötelezett ennek a megadott határidőn belül nem tesz eleget, a felügyelő gazdasági vétség miatt feljelentést tesz az illetékes alapfokú ügyészségen, a vállalkozó részéről elkövetett jogsértés miatt pedig szabálysértési eljárás megindítását kezdeményezi a szabálysértési bíróságon.

Amennyiben a szerzői jog birtokosa ellenőrzést követel a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogsérelem ügyében számítógépes programok és adatbázisok kapcsán, az adóhatóság eljár annak alapján. Az ellenőrzési eljárást követően – amennyiben a nem legális szoftver meglelte megállapítást nyer – gazdasági vétség miatt feljelentést tesz az alapfokú ügyészségen, vagy pedig szabálysértési eljárás megindítását kezdeményezi a szabálysértési bíróságon, anélkül, hogy az ellenőrzés idején lehetőséget adna szoftver beszerzésére.

Az ellenőrzés során előirányzott minden eljárást jegyzőkönyvben rögzít az adóellenőr, és azt az ellenőrzés befejezésétől számított három napon belül eljuttatja az adókötelezettnek.

Az adókötelezettnek lehetősége van arra, hogy a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 5 napon belül nyilatkozzon arról.

Amennyiben az adókötelezett észrevételeket (megjegyzéseket, szerbül: primedbe) tesz a jegyzőkönyv kapcsán, és olyan új bizonyítékokkal és tényekkel szolgál, amelyek miatt meg kellene változtatni a tényállást, vagy megváltoztatni a jogi értékelést, a felügyelő új jegyzőkönyvet (pótjegyzőkönyvet, szerbül: dopunski zapisnik) készít. A pótjegyzőkönyv kapcsán fellebbezésnek (kifogásnak, ellenvetésnek, szerbül: prigovor) nincs helye.

Folytatás a 3. oldalon

A szerzői jog korlátozásai

Amikor a szerzői alkotás (mű, szerbül: autorsko delo), számítógépes program, a számítógépes program példányát törvényes úton beszerzett személy számára engedélyezett, hogy annak saját, megszkott, rendeltetészerű használata érdekében, a szerző engedélye és a szerzői jogdíj fizetése nélkül:

- 1) elhelyezze a programot számítógépe memóriájában és munkába állítsa azt;
- 2) elhárítsa a program hibáit, és egyéb szükséges változtatásokat eszközöljön a programban, amelyek összhangban állnak rendeltetésével, amennyiben szerződésben ezt nem határozták meg másképp;
- 3) elkészítsen egy tartalékpéldányt a programról a tartós adathordozón;
- 4) elvégezze a program dekompillációját kizárólag azoknak az elengedhetetlenül szükséges adatoknak a beszerzése érdekében, amelyekkel elérhető az adott programnak más programokkal való interoperabilitása, függetlenül létrehozott programmal vagy bizonyos számítógépes felszereléssel, azzal a feltétellel, hogy a szóban forgó adat más módon nem volt elérhető, és hogy a dekompilláció a programnak csupán arra a részére korlátozódik, amely elengedhetetlenül szükséges az interoperabilitás eléréséhez, illetve megvalósításához.

Az ily módon kapott adat nem közölhető másokkal és más célokra nem használható, különösen más számítógépes program megalkotására és értékesítésére, amivel sérelem érne az elsődleges szerzői jogot. A műveletet közvetlenül az a személy végezheti el, aki törvényes úton szerezte be a számítógépes programot, vagy más szakember, aki az ő utasításai alapján cselekszik (a szerzői jogról és hasonló jogokról szóló törvény 47-ik szakasza).

Az adatbázis gyártójának joga

Az adatbázis gyártójának (előállítójának, elkészítőjének) kizárólagos jogában áll mások számára megtiltani, vagy engedélyezni:

- 1) időlegesen vagy állandóan sokszorosítani bármilyen eszközzel az adatbázist egészében, illetve lényeges (fontos) részeiben, bármilyen célra és bármilyen formában;
- 2) forgalomba helyezni vagy bérbe adni a teljes adatbázis, vagy annak lényeges része példányait;
- 3) a nyilvánosság számára elérhető cselekvés (szerbül: činjenje) vezeték vagy vezeték nélküli úton, és az adatbázis egésze, vagy lényeges részei minden egyéb formában történő közzétételét (a szerzői és hasonló jogokról szóló törvény 140-ik szakasza).

A szerzői és hasonló jogokról szóló törvény büntető rendelkezései

A szerzői és hasonló jogokról szóló törvény 215-ik és 216-ik szakaszainak rendelkezései értelmében a szellemi tulajdonjognak számító számítógépes programok és adatbázisok illegális (nem legális) használatáért előírányzott büntetés gazdasági vétség esetén a gazdasági társaság vagy más jogi személy 100.000-tól 3.000.000 dinárig terjedhet, és 50.000-200.000 dinár a jogi személy felelős személyének, a vállalkozó esetében pedig szabálysértésért 50.000-500.000 dinár.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy a szóban forgó tárgyakat a gazdasági vétség elkövetésénél használták, azokat elkobozzák és megsemmisítik.

A bűncselekmények

Adóügyi bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja az adóügyi eljárásról és adminisztrációról szóló törvény 136-ik szakasza értelmében akkor áll fenn, amikor a következő cselekményeket követik el:

- megsértik a szerző és előadó erkölcsi jogait – a büntető törvénykönyv 198-ik szakasza,
- meghatalmazás nélkül használják a szerzői műveket vagy hasonló, jogvédett tárgyakat – a büntető törvénykönyv 199-ik szakasza,
- meghatalmazás nélkül eltávolítják vagy megváltoztatják a szerzői és hasonló jogokról szóló elektronikus információkat – a büntető törvénykönyv 200-ik szakasza,
- megsértik a feltalálói jogokat – a büntető törvénykönyv 201-ik szakasza,
- más (idegen) formatervezésének (design) meghatalmazás nélküli felhasználása – a büntető törvénykönyv 202-ik szakasza,
- számítógépes adatok és programok megrongálása – a büntető törvénykönyv 298-ik szakasza (az SZK Hivatalos Közlönye, 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 és 108/2014),

Folytatás a 4. oldalon

- számítógépes szabotázs - a büntető törvénykönyv 299-ik szakasza,
- számítógépes vírusok készítése és továbbítása – a büntető törvénykönyv 300-ik szakasza, számítógépes csalás – a büntető törvénykönyv 301-ik szakasza
- meghatalmazás nélküli hozzáférés védett számítógéphez, számítógépes hálózathoz és elektronikus adatfeldolgozáshoz – a büntető törvénykönyv 302-ik szakasza,
- a közhasználatú számítógépes hálózathoz való hozzáférés akadályozása és korlátozása – a büntető törvénykönyv 303-ik szakasza,
- számítógép vagy számítógépes hálózat meghatalmazás nélküli használata – a büntető törvénykönyv 304-ik szakasza,
- a számítógépes adatok biztonsága elleni bűncselekmények elvégzésére szolgáló eszközök előállítása, beszerzése és másnak való átadása – a büntető törvénykönyv 304a szakasza.

Ilyen esetben az adófelügyelő/adóellenőr jelentést készít és a bizonyítékokkal együtt eljuttatja azt az adóhatóság illetékes vezetőjének, aki a büntető törvénykönyvvel összhangban jár el.

Forrás: www.poreskauprava.gov.rs ■

A MUNKAADÓ KÖTELES VÉGZÉST HOZNI A DOLGOZÓ ÉVI SZABADSÁGÁNAK KIHASZNÁLÁSÁRÓL

A munkáról szóló törvény 68-ik szakasza (az SZK Hivatalos Közlönye, 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 és 75/2014) úgy rendelkezik, hogy a foglalkoztatottnak minden naptári évben joga van évi szabadságra az általános aktussal és a munkaszerződéssel meghatározott időtartamban, de legalább 20 munkanap terjedelemben. Az évi szabadság időtartamát úgy határozzák meg, hogy a törvényes minimumnak számító 20 munkanaphoz hozzáadják az általános aktusban és a munkáról szóló szerződésben rögzített mércék alapján járó napokat, a törvényben meghatározott kötelező mércék (kritériumok) pedig a következők: a munkához való hozzájárulás, a munkakörülmények, illetve feltételek, a munkatapasztalat és a foglalkoztatott szakképzettsége.

A törvény 75-ik szakasza szabályozza, hogy a munkahelyi szükségletek függvényében a munkaadó dönt az évi szabadság kihasználásának időpontjáról, miután előzetesen konzultált a foglalkoztatottal. A dolgozónak/foglalkoztatottnak az évi szabadság kihasználásáról szóló végzést legkésőbb az évi szabadság kihasználásának megkezdése előtt 15 nappal juttatják el azzal, hogy a munkaadó megváltoztathatja az évi szabadság kihasználásának idejét, amennyiben a munka szükségletei ezt megkövetelik, illetve indokolják, de legkésőbb öt nappal az évi szabadság megkezdésére kijelölt dátum, illetve munkanap előtt. Amennyiben az évi szabadság kihasználását a foglalkoztatott igényelte, az évi szabadság kihasználásáról szóló végzést a munkaadó az évi szabadság kihasználásának megkezdése előtt is eljuttathatja a dolgozónak/foglalkoztatottnak.

A törvényes rendelkezések értelmében tehát a munkaadó köteles végzésben határozni/dönteni a foglalkoztatott évi szabadságának kihasználásáról, nem pedig csak nyilvántartani az évi szabadság kihasznált napjainak számát.

Példa: Az évi szabadság kihasználásának terve

_____ Társaság

Iktatószám:

Kelt:

A munkáról szóló törvény (az SZK Hivatalos Közlönye, 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 és 75/2014) a _____ Társaság igazgatója, _____, _____-én/án meghozza

AZ ÉVI SZABADSÁGOK KIHASZNÁLÁSÁNAK 2015-IK ÉVI TERVÉT.

A ..... munkaadónál foglalkoztatottak, akik évi szabadságra jogosultak, vagy a naptári év folyamán jogosultakká válnak erre, a 2015-ös esztendőben évi szabadságukat az ebben a tervben előírányzott időben használják ki, éspedig:

Folytatás az 5. oldalon

S.sz.	A foglalkoztatott neve és vezetékneve	Az előző évben ki nem használt évi szabadság (amelyet a foglalkoztatott 2015. június 30-ig jogosult kihasználni)	Évi szabadság a folyó évben
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

Ezt a végzést eljuttatni: Igazgató:

1. A foglalkoztatottaknak

Példa: Végzés az évi szabadság kihasználásáról

_____ Társaság

Iktatószám:

Kelt:

A munkáról szóló törvény (az SZK Hivatalos Közlönye, 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013) 68-70-ik szakasza, és a munkáról szóló szabályzat (vagy a munkaszerződés) _____ - _____ ik szakaszai alapján meghozzuk

az évi szabadság kihasználásáról szóló

V É G Z É S T.

_____ foglalkoztatottnak, aki _____ munkahelyen dolgozik, jóváhagyjuk a 2015-ös évben évi _____ munkanapos terjedelemben szabadságának kihasználását.

Évi szabadsága első felének kihasználását _____ év _____ napján kezdi meg és _____ napján fejezi be, illetve a szabadság _____ napig tart. A foglalkoztatott _____ napján köteles munkára jelentkezni.

Évi szabadsága második részének kihasználását _____-én/án kezdi, és _____ én/án fejezi be, illetve a szabadság _____ napig tart, a foglalkoztatott pedig _____ köteles munkára jelentkezni.

Évi szabadsága idejére a foglalkoztatottnak kereset-térítés jár az előző tizenkét hónapban megvalósított átlagkeresete összegében/magasságában.

I n d o k l á s

Az évi szabadság hosszát/időtartamát a munkáról szóló szabályzatban (vagy a munkaszerződésben) meghatározott alábbi mércék és kritériumok alapján határoztuk meg:

1. a törvényes minimum _____ 20 munkanap,

2. a biztosítási idő alapján _____ munkanap,

kritérium:

- 20 évig terjedő munkatapasztalat/gyakorlat után – 1 munkanap;

- 20 évnél hosszabb munkatapasztalat/gyakorlat után – 2 munkanap;

3. a munka összetettsége alapján _____ munkanap,

kritérium:

- azokért a munkákért, amelyek végzéséhez a szakképesítés I-V. fokozatára van szükség – 1 munkanap;

- azokért a munkákért, amelyekhez a VI-VII szakképzettségi fokozat szükséges – 2 munkanap;

Folytatás a 6. oldalon

4. külön munkafeltételek alapján ____ radnih dana,
kritérium:

Külön munkafeltételeken értendők azok a munkák, amelyeket nehéz feltételek mellett végeznek a munkahelyi biztonságról és egészségről szóló szabályzat értelmében, ezért az évi szabadságot 1 munkanappal meghosszabbítják;

5. a munkához való hozzájárulás alapján ____ radnih dana,
kritériumok:

A munkához való hozzájárulást az igazgató döntése alapján határozzák meg.

Összesen: ____ radnih dana.

JOGORVOSLATI ZÁRADÉK/UTASÍTÁS: Ezen végzés ellen a foglalkoztatott a végzés kézhezvételétől számított 60 napon belül pert indíthat az illetékes bíróságon.

A végzést eljuttatni:

Igazgató

1. a foglalkoztatottnak
2. a foglalkoztatott dossziéjába
3. a bérelszámolási osztálynak

A végzést átvette:

A foglalkoztatott aláírása _____

Kelt ____ -án/én ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka

Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica

Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka

Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775

office@vfhalo.eu

Támogató

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Vállalkozói Tájékoztató

Szám: Május/1-2015

**Fontos információk a
vállalkozók, iparosok,
kft-k és mezőgazdasági
termelők részére**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREDUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
felelős főszerkesztő Bunford Tivadar. - 2015, Május/ 1-2015. - Subotica :
Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány, 2015-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 2

**Friss törvény-
módosítások és elő-
írások, melyek megkönnyítik
az Ön üzleti tevékenységét!**